

Indhold

Forord 9

Indledning 17

- Et dødsridt i Vingården 1517 17
- Hvor foregik ridderspillene? 19
- Den gyldne middelalder? 30
- Dansk middelalder som riddertid 34

Den europæiske impuls 39

1 Ridderkulturens opståen 41

- Den europæiske korstogs- og ridderkultur 41
- De første europæiske turneringer 47
- Spillet mellem kønnene 52
- Fra viking til korsridder 58
- Inspiration til ridderspil fra Konstantinopel? 63

Det danske riddervæsen 67

2 Ridderkultur 69

- Den danske ridderkulturs militære gennembrud 69
- Et dansk riddervæsen? 73
- Ridderspil og 1100-tallets krige 80
- Den kristne ridder 86
- Ridderstanden konstituerer sig 90
- De aristokratiske kvinder 93
- Ridderlitteratur 95
- Ridderromantik 99
- Standssamfundet leges ind via skak og kortspil 109
- Skak 110

Kortspil 118
Ridderborgen 119
Drengopdragelse til ridder 123

3 En ceremoniel epoke 127

Repræsentativ offentlighed 127
Ridderslaget 133
Ridderspillene som offentlighedsform 138

De danske ridderspil 147

4 Ridderspillenes struktur 149

Regelsæt 149
Civilisering 157
Udvikling i rustninger og våben 159
Kurtisering mellem kønnene 168
Var ridderspil sport? 171
Danske herolder i ridderspilsdiplomatiet 175

5 Ridderspillenes glansperiode 187

Erik Klipping og det nordiske ridderspilsdiplomati 187
Erik Menveds ridderspil til dominans i Nordtyskland 192
Valdemar Atterdag og ridderspil til rigets samling 201
Margrete 1.s ridderspil i Kalmarunionens skabelse 210
Christoffer 3. og ridderspil i tysk orientering 213
Christian 1. og ridderspil til sammentømring af
Kalmarunionen 216
Christian 1.s ridderspil og politiske gennembrud i Tyskland 218
Venedigs feltherre Colleoni's ridderspil for Christian 1. 220
Ridderkongen Christian 1. møder italiensk byrenæssance 233
Dansk ridderkonge hos italiensk renæssancepave 244
Kong Hans og kampe mellem holstenere og danskere ved
ridderspil 248
Christian 2.s ridderspil i relation til Det Tysk-romerske
Kejserrige 252

6 Riddertidens sidste turneringer 263

Riddertiden drukner i blod 263
Frederik 1.s ridderspil til fejring af sejr i kamp om kongemagt 271

50 danske ridderspil 279
Riddertidens militære dødsstød 282

Renæssancens riddertjeneste og -spil 287

- 7 **Fra riddertidens kamp til renæssancens elegance 289**
Gyldne kæder 289
Christian 3. Mellem ridder- og renæssancekonger 291
Renæssancens ridderspil. Fra dystridt til ringridning og optog –
og pistol? 307

Afrunding 325

Noter 331

Billedliste 363

Personregister 367

Emne- og stedregister 373